

SABIR: ALLAH'A İBADETTE İSTİKRARLI OLMAK

Muhterem cemaat-i müslimîn!

Cumanız mübarek olsun. Allahu Teâlâ hazretleri bu hayırlı, feyizli günün sevaplarından istifade etmeyi cümlenize nasip eylesin. Yolunda dâim, zikrinde kâim eylesin cümlelerinizi. İki cihanda süedâ ve salihînden eyleyip saadete nâil eylesin. Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin hadîs-i şerîflerini okumaya başlamazdan önce bir Fâtîha üç İhlâs-ı Şerîf okuyup bunları Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin ve âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının, hâsseten mânevî halifeleri sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ruhlarına hediye edelim. O mübareklerin ruhları şâd olsun, makamları âlâ olsun, himmetleri hâzır olsun. Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin. Kabirleri nur olsun. Bizlere de dünya ve âhirette Allahu Teâlâ hazretleri huzur ve saadet ve âfiyet ve selamet ihsan eylesin.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

تَعَرَّفَ إِلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفُكَ فِي الشَّدَّةِ وَاعْلَمْ
أَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَكَ وَمَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ
لِيُخْطِئَكَ وَإِنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ وَأَنَّ الْفَرْجَ مَعَ
الْكَرْبِ وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

*Ta'arrafa ilallâhi fi'r-rahâi ya'rifike fi's-
şiddeti va'lem enne mâ ahtaake lem yekün li-
yusîbeke ve mâ esâbeke lem yekün li-yuhtıeke
ve enne'n-nasra ma'a's-sabri ve enne'l-ferace
me'a'l-kerb ve enne me'a'l-usri yüsra.*

Müttefekun aleyh. Yani bu hadîs-i şerîfi
Buharî ve Müslim beraber rivayet etmişler.
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendi-
miz bizlere ve muhatabı olan sahabîye tavsiye
etmiş oluyor;

Ta'arrafa ilallâhi fi'r-rahâi. “Rahat, hu-
zur, gamsızlık, zamanınızda Allah ile bilişin.”
Ya'rifike fi's-şiddeti. “Eğer böyle yaparsanız o
da size, sıkıntı, darlık, meşakkat, zorluk zama-

nında bilir, yardım eder. Durumunuza, duanıza icabet eder, derdinize çare verir, size yardımcı olur.”

Burada çok büyük bir ahlâkî davranış bize öğretiliyor. Bazı insanlar vardır ki menfaatçidir; menfaati gerektiği insana güler yüz gösterirler, menfaati olan yere giderler, menfaat olduğu zaman bir işi yaparlar. Allahu Teâlâ hazretlerine de kulluklarında da böyle bir ahlâkî bakımdan güzel olmayan bir durum vardır. Orhan Veli'nin, *Süleyman Efendi* isimli şiirinde; “Ayakkabısı vurmadiğı zaman Allah'ın adını anmazdı.” dediğı gibi, yani ayağı vurunca Allah diyor başka zaman Allah demiyor. Başu dara gelince Allah diyor, hastalanınca Allah diyor başka zaman Allah demiyor, ibadet etmiyor, kulluğa yanaşmıyor ama başu dara geldiğı zaman bangır bangır bağıırıyor, dua ediyor, vesaire vesaire. Olmaz. Yani Allah böyle sıkıştığı zaman kendisine müracaat edeni sevmiyor. Çünkü sıkıştığı zaman elbet bir insan yardım ister bir yerden.

Hatta ne demişler?

“Denize düşen yılanı bile sarılır.” Tah-taya sarılır, yılanı sarılır, yani ne bulursa sarılır. Hatta iki kişi denize düşse birisi ötekisine korkusundan sımsıkı sarılıyor o da kendisini kurtaramıyor. Kurtarmaya gelene sarılıyor o da yüzemiyor ikisi birden boğuluyor. Yani kurtulmak için bu sarılma işi normal.

Bu güzel bir şey değil. Allah bizlerden böyle bir kulluk istemiyor. Peygamber Efendimiz böyle bir şey tarif etmiyor bize.

Nasıl olacağız biz?

a. İbadetin Makbul Olanı Az da Olsa Devamlı Olanıdır

Biz Allah'a istikrarlı ve devamlı kulluk edeceğiz. Çünkü ibadetin makbul olanı devamlı olanıdır. İsterse miktar bakımından öyle çok şaşalı miktarda olmasın.

Az bile olsa devamlı gidiyor mu?

Gidişi muntazam mı?

Bağlılığı tamam mı?

Kulluğu ölçülere uygun mu?

Tamam, Allah böylesini sever. Bir şiddetleniyor bir gevşiyor; eline para geçtiği zaman hiç aldırıyor, dua yok, namaz yok, niyaz yok.

Dara düştüğü zaman, hastalandığı zaman sa-
bahtan akşama dua, hoca hoca dolaşıyor vesa-
ire.

Sosyetik bazı kimseleri hatırlıyorum. Ev-
lenmiş, sosyetik, namazla niyazla ilgisi yok,
gusülle abdestle ilgisi yok, çocuğu olmuyor
haydi bakalım başına bir ince şifon alıyor, örtü
alıyor Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerini ziyaret.

Olur mu?

Yani sen sıkıştığın zaman değil devamlı
yapacaksın bu kulluğu. Sıkışıklıkla, darlıkla,
bollukla ilgili değil. Bizim vazifemiz her
hâlukârda Allahu Teâlâ hazretlerine kulluk et-
mektir. Evliyaullahtan birisine ötekisi söylemiş
ki;

Sen cehennemliksin.

E nereden biliyorsun?

“Müşahademde, Levh-i Mahfûz’da öyle
öyle yazılı gördüm.” demiş. O da demiş ki;

“Benim kulluk etmem cennetlik olmama
cehennemlik olmama bağlı değildir. Ben kul-
luk vazifemi yaparım, namazımda, niyazımda,
ibadetimde, taatimde devam ederim.” demiş.
Bir zaman sonra gelmiş bakmış ki yani demiş
ki;

“Ya o yazı değişti.”

Tabii. Yani Allahu Teâlâ hazretleri kendisine böylece vefalı olanı sever. Vefasız olanı sevmez, menfaatçi olanı sevmez hasbî olanı sever, ahlâkî bakımdan fedakâr olanı sever. İhtiyacı olmadığı halde dua edeni sever. Halbuki hepimiz muhtacız, her bakımdan her anda, her saniyede, her işte muhtacız da ihtiyaç kendisini sıkıştırmasa bile doğru yolda olmak, ibadette taatte olmak, Allah'a şükürde olmak, verdiği nimetlerin kadrini bilmek bu çok ince bir kulluk meselesidir.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inde vaat etmiş ki.

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

*Ve kâle rabbükümü'd-ûnî estecib leküm.*¹

“Bana dua edin, Ben sizin duanıza cevap veririm.”

Verir, tamam âyet-i kerîmede böyle bildirmiş. Dua edersen duana karşılık verir ama

¹ 40/Mü'min, 60.

karşılık vermeyeceği zamanları da bilmen lazım. Ne zaman vermez onu da bilmen lazım. İşte burada karşına çıkıyor. Yani sen rahatlık, bolluk, sıhhat, âfiyet, keyif, zevk zamanında Allah'ı anmıyorsun, dua etmiyorsun, o zaman daraldığın zaman ceza olarak senin duana icap etmez. Çünkü kabahat senin, ilk başka yapmadın.

Va'lem enne mâ ahtaeke lem yekün li-yusîbeke. “Bilki sana başına gelmiş olay başına gelmeyecek değildir, mutlaka gelecektir.”

Neden?

Kaderin yazısıdırda ondan. Mutlaka gelecektir.

Ve mâ esâbeke lem yekün li-yuhtieke. “Gelen gelecektir, bir şey yazılmamışsa da o da gelmeyecektir.”

Yani yaşayacaksan kurşunların arasında bile yaşarsın. Vızır vızır sağından solundan kurşunlar uçar gider yine yaşarsın. Öleceksen yatağında ölürsün. Allah bir şeyi yazdı mı o mutlaka gelir. Bir şeyi yazmadı mı da ne kadar uğraşsan o olmaz.

Bu nedir?

Bu da Allah'ın mukadderâtına teslimiyettir, kazâ ve kadere rızadır ve her şeyin Allah'ın elinde olduğunu anlamaktır, onun için telaş etmemektir. Gelen [bela ve musibetin] hikmetini anlamaya çalışmaktır, olana şükretmektir, olmayana sabretmektir. Bu inanç lazım. Biz *âmentü billâhi* diyoruz, sayıyoruz sayıyoruz ve *bi'l-kaderi*. “Kadere de inandım.” diyoruz. Kader, mukadderât, ona da inandım.

Nasıl?

Hayrihî ve şerrihî minellâhi teâlâ. “Hepsi Allah'tan; hastalık da Allah'tan sıhhat de Allah'tan, bela da Allah'tan safâ da Allah'tan, şer de Allah'tan hayır da Allah'tan.”

Çünkü O emrediyor, O nasip ediyor, O yaratıyor öyle oluyor. Hatta sen, bir şey yapmak istesen Allah yaptırmasa yapamazsın. Hatta Kur'ân-ı Kerîm'de buyruluyor ki;

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

*Ve mâ teşâûne illâ en yeşâallah.*² “Allah dilemezse sen bir şey dileyemezsin.” diyor.

Dilemekte insanın içinden kopup geliyor, doğup geliyor.

Hatırlatmazsa Allah nasıl hatırlayacaksın?

Dilemezsin bile, dileyemezsin bile, isteyeemezsin bile. İçindeki isteği bile Allah yaratıyor. O bakımdan Peygamber Efendimiz; “Her şeyin Allah'tan olduğunu bil!” diyor. Her şeyin Allah'tan olduğunu bil, gelmeyene üzülme, gelene şükret. Eğer gelen kötüyse o da Allah'ın kaderidir diye sabret. Eğer şerli bir şeyden kurtulmuşsan, eh elhamdülillah Allah beni kurtardı diye orada da ikramı anla.

Sonra yine buyuruyor ki;

Ve enne'n-nasra ma'a's-sabri.

Allah'ın nusret-i ilâhiyesi, yardımını neyle gelir insana?

Ve enne'n-nasra ma'a's-sabri. “Sabırla gelir. Yani sabreden kula Allah yardım eder.”

² 76/İnsan, 30.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

*Innellâhe ma'a's-sâbirîne.*³ “Hiç şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir.”

Sabır çok güzel bir huydur ki Allah çok seviyor bu huyu. Yani insan bir üzücü olayla karşılaştığı zaman, hastalandığı zaman, belâ musibet gelip başına çattığı zaman, canı sıkıldığı zaman, bir şeye üzüldüğü, bir yerden bir şeyden canı yandığı zaman, gönlü kırıldığı zaman ne yapacak?

Sabredecek. Sabretti mi Allah seviyor ve sabreden kuluyla beraber oluyor. Bu beraber olmak razı olmak demek yani onun yanında, onun omuz başında olmak, onu desteklemek, Allah onun lehinde hareket edecek, ona bir şeyler ikram edecek demektir.

O bakımdan her şeyde sabretmeyi öğrenmemiz lazım. İbadette sabretmeyi öğrenmemiz lazım; sabah namazı var, yatsı namazı var, teheccüt namazı var. Sabretmeyi öğrenmemiz

³ 2/Bakara, 153; 8/Enfal, 46.

lazım. Musibetlere, hastalıklara, üzüntülere sabretmeyi öğrenmemiz lazım.

Dün gündüzün hastanedeyiz. Bir kızılca kıyamet koptu, bir ılık, bir feryat, herkes camlara koştu. Bizde yerimizden kalktık doktorlar dedi ki, “Birisinin bir şeyi ölmüş.” Hastane bu, yani hasta geliyor buraya, bazen sıhhatli çıkar bazen de, sonu böyle ömrü bitmişse kader, bazen de cenazesi çıkar. Nasıl feryat, nasıl figan! E canım hepimiz [birgün öleceğiz.]

Ölü yapılan bağırtıdan, çağırtıdan, feryattan, figandan eza görür, üzülür. Sevmezki öyle şeyi. Sabredeceksin çünkü Allah'ın kaderidir, herkes yaşıyor ölecek, normal, Allah'ın kaderidir. Dua edeceksin, sabredeceksin. Eğer gözünden yaş akıyorsa, eh insan duygulanır, dayanamaz, sevdiği bir insan filan, bu olabilir, bu acıma duygusundandır. İnsanın içindeki rahmetin, Allah'ın verdiği acıma, rahmet duygusunun bir eseridir olabilir. Ama dille bağırarak, çağırarak, saç baş yırtarak, dökerek, kopararak, yaka yırtarak, omuz yumruklayarak olmaz.

Çarşafı kadın açılmış saçılmış; gözü meydanda, göğsü meydanda, boynu meydanda. Ne

çarşafllık kalmış ne başka bir şey, bangır bangır bağırıyor herkeste ona bakıyor.

E ne oldu bu?

Dedim, gitsem şunun yanına söylesem acaba anlar mı?

Adamlar orada bağırıyor, kadınlar burada bağırıyor. Yok dediler, hocam bunların âdetidir, bunların töresine göre bunlar bağırmadığı zaman sanki ölüünün öldüğüne üzölmemiş gibi sayılıyor, onun için bunlar böyle bağıracak dediler. Herkes camlarda, böyle bangır bangır bağırıyor.

Olmaz, yani sabır lazım.

Birisi böyle bağırıyormuş Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* o kadının yanına varmış, demiş ki; “Ey kadın!” Unuttum ne dediğini, yani nasihat etmiş ona. O da demiş; “Sen benim başıma ne musibet geldiğini biliyor musun? Benim başıma gelen musibete kimse dayanamaz!” bilmem ne söylediye, Efendimiz bakmış laf anlayacak bir kadın değil yürümüş. Arkadan gelenler de demişler ki;

Sana bu gelipte konuşan adamın kim olduğunu bildin mi?

Yoo bilmedim.

“Bu Resûlullah Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz.” demişler.

Yaa öyle mi!

Hemen arkasından koşmuş, demiş; “Affet yâ Resûlallah! Ben senin Resûlullah olduğunu bilemedim. Sıradan bir adam sandım onun için böyle biraz, kusura bakma, üzüntümden bağırdım çağırdım.” Demiş ki;

الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى

es-Sabru inde's-sadmeti'l-ûlâ. “Sabır, bela ilk geldiği zaman insanın kendisini tutabilmesidir. Ondan sonra iş işten geçiyor.”

Şimdi sustun ama o zaman kaybettin demek yani. O zaman dikkat edecektin, edebini takınacaktın, şaşırmayacaktın filan. Demek ki eh, harplerde de böyle oluyor, yani sabreden zaferi kazanıyor. Çalışmalarda da böyle oluyor. “Sabreden derviş muradına ermiş.” derler. Sabreden talebe diplomayı alıyor, birinci oluyor, mükafatı alıyor.

Hayatta her şey biraz sabır istiyor, her şeyde sabır istiyor. Meyva, sebze, mahsul,

buğday, arpa hepsi muazzam bir sabır işi. Toprağı ekiyorsun, biçiyorsun, sürüyorsun, bekliyorsun, ilaçlıyorsun, çapalıyorsun vesaire. Bir sene sabrediyor, şu insanoğlunun sabrına bak, bir sene sabrediyor bir mahsul almak için. Eh bundan ibret almalı, çiftçiden ibret almalı insan, daha başka şeylerden ibret almalı. Örümcekten ibret almalı; ağını kuruyor geçiyor oturuyor. Bekle Allahım bekle. Bir şey gelecek, bir şey takılacak filan diye bekliyor. Her şey sabırla.

b. İki Tane Mühim Duygu Var, Sabır Ve Şükür

Onun için biz de bu sabır denilen duyguyu öğrenmeliyiz. İki tane mühim duygu var, müslümanın mutlaka çok ihtiyacı olan, sahip olması gereken iki duygu: Birisi sabır duygusu, birisi şükür. Musibet geldiği zaman veya sıkıntı olduğu zaman veya zorluk olduğu zaman sabredecek; ferahlık, rahatlık, neşe, bolluk, bereket, ihsan, ikram olduğu zaman da şükredecek. Şükredilecek nimetlerin Allah'tan geldiğini bilecek, Allah'a sevgisi artacak. Belaların Allah'tan bir imtihan olarak geldiğini bilecek

sabredecek, Allah'ın rızasını kazanacak. İki çare var, mü'minin iki kanadı var: Sabır ve şükür.

Tabii sabır bir belaya, musibete, hastalığa, acıya karşı olduğundan, Allah bizi hiç belaya, musibete uğratmasın, her günümüz hoş olsun, şen ve esen olsun, iyi olsun diye temenni ederiz ama yine de olur, ne yapsan olur. Yani hasta olursun, işin bozulur, borca düşersin; çocuğundan, hanımından, akrabasından sıkıntılar olur. Şu Türkiye'nin dört bir yanından, içerden dışarıdan başına gelenlere bakın! Şu Azerbaycan'dakilere bakın, Bosna'dakilere bakın.

Biz Bosna'da olsaydık ne yapacaktık, yani halimiz ne olacaktı?

Düşünüyorum düşünüyorum, kışı geçirdiler çok şükür ama düşman karşılarında, yani ne kadar sıkıntılı. Hayat böyle. Peygamber Efendimizin de hayatı böyle, sıkıntılarla geçmiş. Şeyi okuduk, I. Murâd-ı Hüdâvendigâr hazretleri, şehit padişah. Osmanlı padişahlarının en büyüklerinden birisi ama herkes kıymetini bil-

miyor. Bursa'da Çekirge Camii'nin önünde türbesi var, Hüdâvendigâr Camii'nin karşısında. Kosova'da şehit olmuş.

Nasıl şehit olmuş?

Hayatında 37 tane savaş yapmış 37'inide kazanmış mübarek. Mütevazî, güzel huylu bir şeymiş. Zaten iyi insan olduğu Allah'ın şehitlik nasip etmesinden de anlaşılıyor.

Alevîler, Şiiler, İranlılar mesela Hz. Ömer Efendimizi sevmiyorlar, Hz. Ebû Bekir Efendimiz'in aleyhinde konuşuyorlar. Şeyhayna, şeyhayn deniliyor bunlara, ağızlarını açıp aleyhte konuşuyorlar. Ben diyorum ki; "Ya kötü insan olsaydı Resûlullah'ın türbesine gömdürtür müydü Allah? Oradan anlasanıza! Kötü insanı Allah Resûlullah'a kabir komşusu yapar mı?" Bitti, yani bazı şeyleri insanın gözü açık olması lazım, leb demeden anlayıvermesi lazım, şöyle bakışından anlaması lazım.

Sizin dediğiniz gibi olsa Resûlullah'ın türbesinin yanına Allah nasip eder mi?

Uçurur havalara alimallah, defeder şey yapmaz. Anlayamıyorlar işte.

Demek ki sabretmeyi öğreneceğiz. Hayat böyle. Peygamberlere bile sıkıntılar çok gelmiş, çok üzölmüşler, çok sıkıntılar çekmişler. Biz de, Allah sıkıntı çektirmesin ama, sabrın önemli olduğunu bileceğiz, her işimizde sabrı, sebatı esas alacağız ve çalışmalarımızda da böyle azimli çalışacağız. Evet şu anda Rusya bizden kuvvetli, evet şu anda Amerika bizden kuvvetli. Rus bilmem nesi Yeltsin Atina'ya gitmiş, bilmem Balkanlar'da ve ittifak havası içinde Ortodoks birliği vesaire. Tamam, ama ben sabrederim, ben de çalışırım, inşallah, siz öyle ittifak etmeye gayret ediyorsunuz ama sabredersem inşallah Allah benim de yardımcı olacak. İnşallah Roma'yı da müslümanlar *lâ ilâhe illallah* diyerek fethedecek.

Ama ne zaman?

Hadîs-i şerîfte böyle bildiriliyor. Roma'nın etrafını saracaklar *lâ ilâhe illallah*, *lâ ilâhe illallah* diye diye papalığı dahi düşürecekler, telaşları ondan.

Sonra?

Ve enne'l-ferace me'a'l-kerb. "Sevinç, ferahlık üzüntüden sonra gelir, ikisi beraber-

dir, karışıktır. Hayat böyledir, hayatın yapısında bu vardır, bu ikisi de olabilir. ” *Ve enne me’a’l-usri yüsra*. “Zorluğun yanı sıra kolaylık da vardır.”

*Elem neşrah leke*⁴ sûresinde, dinleyen mü’minlerin akıllarına iyice yerleşsin diye Allah iki defa tekrarlıyor. Zorluk vardır ama Allah kolaylığını da verir, sıkıntının arkasından sevinç de gelir. Yani sıkıntı geldi diye üzülme, zorluk var diye sıkılma demek oluyor.

Tekrar özetleyelim bu güzel hadîs-i şerîfi, Buhârî ve Müslim rivayet etmişler.

“Allah'a genişlik zamanında biliş ol, tanış ol, gafil olma, ibadet et, O da seni sıkıntı darlık zamanında bilsin, duana icabet etsin, sana yardımcı olsun. Ve sana gelmeyen bir şey, nasip olmayan bir şey ne kadar uğraşsan eline geçmeyecekti, bunu bil. Ve sana gelen bir musibet ne kadar uğraşsan sapmayacaktı ille gelecekti, bunu bil. Kader bu. Onun için kadere rıza göster, metin ol. Ve bil ki zafer, Allah'ın yardımı sabırla beraberdir onun için sabırlı

⁴ 94/İnşirah, 5-6.

müslüman ol, Allah sabredenleri seviyor. Ve ferahlıkla, sevinç ile üzüntü, sıkıntı beraberdir. Zorluğun yanında zorlukla beraber kolaylık vardır. Onun için zorluk var diye moralini bozma, üzüntülü diye gevşeme. Arkasından Allah'ın lütfu gelir, sevince gark olursun. Sıkıntı gider sevinç gelir, darlık gider bolluk gelir.” demek oluyor.

İkinci hadisi okuyuverelim. Üç hadîs-i şerîf okuyup inşaallah bitirelim şu konuşmamızı.

تَعَلَّمُوا مِنَ الْعِلْمِ مَا شِئْتُمْ. فَوَاللَّهِ لَا تُوَجَّرُوا بِجَمْعِ
الْعِلْمِ حَتَّى تَعْمَلُوا

Te'Allemû mine'l-ılmî mâ şî'tüm fevallahî lâ tüeccerûne bi-cem'i'l-ılmî hattâ ta'melû.

Enes radiyallahu anh'ten rivayet edilmiş.

İlim sevaptır, kıymetlidir, hadistir, âyet-tir, fıkıhtır, akaidir, kelamdır, tamam, bunların hepsi güzel. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Te'Allemû mine'l-ılmî mâ şî'tüm. “İlimden ne öğrenirseniz öğrenin ama.” *Fe-vallâhi.* “Allah'a yemin olsun ki.” *Lâ tüeccerûne bicem'i'l-ilmî.* “İlim toplamaktan ecir alamazsınız.” *Hattâ ta'melû.* “İlminizle âmil olmadıkça.”

Bir şey biliyorsun bilmek yetmez, çok şeyler öğrenmek için koşturuyorsun yetmez, ilminle âmil olacaksın yani bilgini tatbik edeceksin, inandığını yapacaksın, inancına göre yaşayacaksın. Allah'ın emrettiği bilgileri öğrendikten sonra onları tatbik edeceksin. Sırf biliyor diye insana mükâfat vermezler.

Bu belki neye benzer?

Mesela çok para kazanmışsın. E kazandın ama bir yere harcamıyorsun; sadaka vermiyorsun, zekât vermiyorsun, bunun bir faydası yok ki. Belki cezası ve vebali var.

Nereden kazandın? Niye hayrını yapmadın? Nereye harcadın?

Bir sürü sorgu sual olacak. İlim de öyle. Yani toplamışsın kendine yaramıyor, ilminle âmil olmuyorsun bunun kıymeti yok. O halde bildiğimizi hemen tatbik edeceğiz. Bildiğimizi

aklımıza yerleştireceğiz hayatımızda uygulayacağız. Nitekim sahâbe-i kirâmın Kur'an okumadaki âdetini ibretle öğrendik size de birkaç defa söyledik. Sahâbe-i kirâm âyeti kerîmeleri aşır aşır ezberlerlerdi. Yani 10 âyet 10 âyet veya grup grup. Şöyle aşır diyoruz ya, bir aşır-ı şerîf oku hocaefendi diyoruz ya. Yani aşır aşır, grup grup ezberlerlerdi, uygularlardı, tatbik ederlerdi, ilmiyle âmil olurlardı ondan sonra ikinci grubu ezberlerdi. Böylece Kur'an öğrenilmiş oluyor.

Biz ne yapıyoruz?

Sabah, her sabah bir cüz okuyoruz, hızlı bir şekilde. Ramazan'da bir hatim indiriyoruz, hızlı bir şekilde. Evimizde şey yapıyoruz. Ama Peygamber Efendimiz böyle okumazdı. Peygamber Efendimiz bir âyeti okurdu ağlardı, bir âyeti okurdu Allah'a sığınırды, öteki âyeti okurdu, güzel bir şey geçiyor âyette onu isterdi. Yani duya duya, hissede ede, duygulana duygulana, ağlaya ağlaya okurdu. Demek ki sahâbe-i kirâmda öyle yapıyormuş. Ezberliyormuş, ezberlediğini tatbik ediyormuş, ondan sonra yenisini öğreniyormuş. Biz de böyle

böyle yapsak, Kur'ân-ı Kerîm'i böyle böyle ezberlesek, okusak biz anlatsak siz dinleseniz, beraberce hayatımızda tatbik etsek ondan sonra ötekisini şey yapsak.

Tabii biz şimdi burada hocalarımızdan gördüğümüz hadis dersi yapıyoruz. Pazar günleri hadis okuyoruz, hakikaten okuduğumuz 5-10 hadis oluyor. Eh onları, okuduğumuzu ezberlesek tatbik etsek inşaallah o da öyle olur.

Eh temennimiz, hadis dersi koyduğumuz gibi inşaallah Kur'ân-ı Kerîm dersi de koyalım. Kur'ân-ı Kerîm'in başından başlayalım, *Elhamdülillahi Rabbi'l-âlemîn*'den, *Elif Lam Mim zâlike'l-kitabü lâ raybe fih*'ten, inşaallah *Kul eûzü bi-rabbi'n-nâsi meliki'n-nâsi ilahi'n-nâs*'ta, o sûrede bitirelim inşaallah. Kur'ân-ı Kerîm hatmi de olsun.

c. Şu Dört Yerde Dua Çok Makbuldür

Bir hadis daha okuyalım ve böylece şeyi bitirelim.

تُفْتَحُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَيُسْتَجَابُ الدُّعَاءُ فِي أَرْبَعَةِ

مَوَاطِنَ: عِنْدَ التِّقَاءِ الصُّفُوفِ، وَعِنْدَ نَزُولِ الْغَيْثِ،

وَعِنْدَ إِقَامَةِ الصَّلَاةِ، وَعِنْدَ رُؤْيَةِ الْكَعْبَةِ

Tüftehu ebvâbü's-semâi ve yüstecâbü'd-duâü fî erba'ati mevâtıne. “Göğün kapıları açılır ve dualar şu dört yerde kabul olur.”

Göğün kapıları vardır, Peygamber Efendimiz geçerken bile melekler durdurdular da Cebrail'e sordular;

Bu yanındaki kim?

Bu Muhammed.

Buna müsaade edildi mi bu tarafa geçmeye?

Edildi, miraca çıkıyor.

Haydi bakalım geçsin.

Kapıları var, melekleri var, bekçileri var.

“Dört yerde göğün kapıları açılır dualar kabul olur.” Bir; *Inde'l-tikâi's-sufûfi fî sebîlil-lahi.* “Allah yolunda harbeden müslümanların düşmanla karşılaştığı zaman dualar kabul olur.”

Onun için dedelerimiz Allah Allah Allah... diye harb etmiş, duaların kabul olduğu zaman diye öyle gitmişler. Bu bir.

Şimdi şu anda harbin içinde değiliz. Türkiye’de harp oluyor da aslında dağlarda askerler yapıyor biz de şehirde gazetede okuyoruz. Aslında harpte var her şey var yani işin aslına bakarsan her taraf fokur fokur kaynıyor. Bosna Hersek kaynıyor, Kafkasya kaynıyor, Orta Asya kaynıyor her taraf kaynıyor, aslında harp var ama bu bizim şu anda yaptığımız bir şey değil. Yani düşmanla karşı karşıya gelipte elimize silah çarpışma durumunda değiliz şu anda. Bunu şöyle bir kenara koyalım.

Ve inde nüzûli’l-ğaysi. “Yağmurun yağdığı zaman.”

Şakır şakır yağmur yağarken dualar kabul olurmuş. O zaman açalım elimizi; “Yâ Rabbi! Gökten bu yağmuru yağdırdığın gibi bizi de rahmetine gark eyle!” filan neyse, işte şunu ver bunu ver diye dua edelim. Hatırımızda olsun, yağmurun yağmaya başladığı zaman dualar kabul olur diyor. Göğün kapıları açılır dualar kabul olur. Bunu da ezberleyin hatırınızda kalsın.

Ve inde ikâmeti's-salâti. “Namaz için ikâmet getirilirken. Namaz kılınacağı zaman.”

Bu nedir?

Ezan ile ikâmet arasındaki zamandır. Bu zamanda da dualar kabuldür, hemen camide dua ile meşgul olmalı. Yani sünneti kılmalı farza kadar artık bıcır bıcır, bıcır bıcır, kıpır kıpır dudaklar kıpır kıpırdayarak dua etmeli. Bu her zaman elimizde fırsat, bu çantada keklik. Bunu her zaman yapabiliriz. Yağmuru da hatırımızda tutalım. Dördüncüsü;

Ve inde ru'yeti'l-kâbeti. “Kâbe ilk görüldüğü zaman.”

Eh onu da Allah nasip etsin. İnşallah vize belası olmasın, para sıkıntısı olmasın. Allahu Teâlâ hazretleri cümleliğe Kâbe-i Müşerrefe'yi *an karîbin minezzaman*, en yakın zamanda ziyaret etmeyi nasip etsin.

Onu görünce, o güzel Kâbe-i Müşerrefe'yi. Kabenin kuşağı derler o etrafında öyle yazılı olan, sırmalı, altın sırmalı yazılı kısma. Öyle kara bir örtü olarak görünür ama orada da *sübhânellâhi ve bi-hamdihî sübhânellâhi'l-azîm* yazıyor. O kara yazının içinde de yani kara gibi görünen örtünün içi de yazılı, o altın

sırmalı şeylerde yazılı. İnsan uzaktan baktı mı mum gibi erir böyle. İşte o zaman da dualar kabul oluyor.

Allah onu da nasip eylesin. Cumanız mübarek olsun. Geçmişlerinize Allah rahmet eylesin. İki cihanda aziz ve bahtiyar olun.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
13 Muharrem 1414 / 02.07.1993
İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

